

Ὁ ἥλιος βαρξανεκλίνει, τὴ θάλασσα τὸ εἶπε,
ἢ θάλασσα εἰς τὰ κουπιά καὶ τὰ κουπιά τὸ ναύτη
κι ὁ ναύτης τὸ τραβιόδανε 'ς σοῦ καρabiοῦ 'ς σὴν πρίμνη.

βαρξανασαίνω σύννηθ. βαρξανασαίνου βόρ. ιδιῶμ.
βαρξανεσαίνω πολλαχ. βαρξανισαίνου Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ρ. ἀνασαίνω.
Πνέω βαθέως.

βαρξαναστενάγμα τό, Θράκ. (Αἰν.) Ἰθάκ. Χίος κ.ά.
βαρξαναστενάμα Κρήτ. βαρξαναστενάμα Κύπρ. βαρξανε-
στενάμα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρξαναστενάζω.

Βαθὺς ἀναστεναγμὸς ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Τὰ βαρξαναστενάγματα ποῦ 'χω γιὰ σέ, πουλλί μου,
εἰς τὴν καρδιά μου γέννησαν καὶ χάνω τὴ ζωὴ μου

Χίος

Πῶς δὲν ἀνοίγει ὁ οὐρανὸς νὰ πέσῃ τ' ἄστροι κάτω
ἀπὸ τὸν πόνο το' ἀδερφῆς κι ἀπ' τὸν καημὸ τοῦ μάννας
κι ἀπ' τὸ βαρξαναστενάγμα τοῦ χήρας τοῦ καημένης

Ἰθάκ. Συνών. βαρξιοστεναγμός.

βαρξαναστενάζω κοιν. βαρξαναστενάξ-ζω Ἰήλ.
κ.ά. βαρξαναστενάτζω Χίος βαρξαναστενάζου βόρ. Ι-
διῶμ. βαρξαναστενάζω Κύπρ. βαρξανεστενάζω Ἄνδρ.
Θήρ. Ἴος κ.ά. βαρξαναστενάζω Θράκ. Κρήτ. κ.ά. βα-
ρξαναστενάζου Μακεδ. βαρξανεστενάζω Κρήτ. βαρξανα-
στινάν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) Μέσ. βαρξαναστενάμαι Ἰων.
(Κρήν.) Μετοχ. βαρξαναστιναγμένους Στερελλ. (Φθιώτ.)

Τὸ μεσν. βαρξαναστενάζω. Πβ. Γαδάρ. διήγ. στ.
62 (ἐκδ. G Wagner σ. 126) «ἐννόησεν ὡς φρόνιμος καὶ βα-
ρξαναστενάζει».

Ἀναστενάζω βαθέως ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Τί ἔχεις, κόρη μου, καὶ κλαίς καὶ βαρξαναστενάξεις;

— Ἄντρα 'χω 'ς τὴν ξενιτειὰ καὶ βαρξαναστενάζω

Χίος

Πουρνὸ πουρνὸ σηκώνομαι, τὸ σπῖτι σου κοιτάζω,
τὰ παναθύρια σου θωρῶ καὶ βαρξαναστενάζω

Δαρδαν.

Οὔτε πεινῶ οὔτε διψῶ οὔτε νὰ βάλω θέλω,
τὸν τόπο μου θυμήθηκα καὶ βαρξαναστενάζω

Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Εὐπνα ποῦ δὲν ἤχόρτασες τὸν ὕπνο νὰ κοιμῶσαι
ν' ἀκούσης ποῦ σοῦ τραγουδῶ νὰ βαρξανεστενάσαι

Κρήν. Συνών. βαρξαναστενάζω.

βαρξαποκοιμᾶμαι, ιδ. βαρξα- 1β.

βαρξαρματωμένος, ιδ. βαρξα- 1.

βαρξαρρωστημὸς ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρξαρρωστῶ.

Βαρεῖα ἀσθενεία.

βαρξάρρωστος ἐπίθ. πολλαχ. βαρξάρρουνστους πολ-
λαχ. βόρ. ιδιῶμ. βαρξάρρουνστος Κρήτ. βαρξάρρουνστους
Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ἐπιθ. ἄρρωστος.

Ὁ βαρέως ἀσθενὴς ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Βαρξάρρωστο μ' ἐκάμασι τὰ θλιβεγὰ μαῦτα

Κρήτ.

Ποῦ εἶχα ἄντρα βαρξάρρωστο βαρξὰ γιὰ νὰ πεθάνῃ
Αἰθέρου Δημοτ. τραγούδ. 34.

βαρξαρρωστῶ πολλαχ. βαρξαρρουνστῶ πολλαχ. βόρ.
ιδιῶμ. βαρξαρρουνστῶν Ἡπ. (Ζαγόρ.) κ.ά. βαρξαρρωστῶ
Μακεδ. (Γκιουβ.) Μετοχ. βαρξαρρωστημένος πολλαχ.
βαρξαρρωστιμένος Ἰθάκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ρ. ἄρρωστῶ.

Ἀσθενῶ βαρέως ἐνθ' ἀν.: Πέφτει 'ς τὸ κρεβάτι βα-
ρξαρρωστημένος πολλαχ. 'Σ τὰ καλὰ καθούμεν' ἄρρωσθησε καὶ
βαρξαρρωσθησε γιόλα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Ἄσμ.

Ἡ λυγερὴ βαρξαρρωστῆ, ἢ λυγερὴ πεθαίνει

κ' εἰς δὲν τὴ λυπήθηκες νὰ πᾶς νὰ τὴν προκάμης

Ἰων. (Κάτω Παναγ.)

Χάρε, καὶ τί μοῦ τό 'φερεις τὸ βαρξαρρωστημένο;

ποῦ θέλει μάννας γόνατα, θέλ' ἀδερφῆς ἀγκάλες!

(μοιρολ.) Πελοπ. (Λακων.)

βαρξέας ὁ, Πόντ. (Ἰφ.) βάρξας Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρξύς.

1) Μεγάλῃ σφύρα Πόντ. (Ἰφ.) Συνών. βαρξεία,
βαρξείό, βαρξείος (ιδ. βαρξύς). 2) Βάρος ἀνηρητημένον
ὑπὸ τὸν μίτον τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ πρὸς ἰσορροπίαν Κάρπ.

βαρξασημώνω ἀμάρτ. βαρξασημώνω Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ρ. ἀσημώνω.

Ἐπαργυρώνω μὲ πολὺν ἄργυρον: Ἄσμ.

Γιὰ σου, χαρά σου, μάστορη, τίνος εἶναι τὸ μνημα;

πές μου κι ἂν εἶν' τῆς πεθερᾶς νὰ τὸ βαρξασημώσω,

πές μου κι ἂν εἶν' τοῦ πεθεροῦ νὰ τὸ μαλαματώσω.

***βαρξασία** ἡ, βαρᾶσία Πόντ. (Ἰφ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.) βαρξεία Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρξάζω.

1) Ἐπιβάρυνσις, ἐνόχλησις Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.
κ.ά.): Φρ. Γίνουμαι βαρᾶσία (καθίσταμαι ὀχληρὸς). 2) Ὁ-
κνηρία, νωθρότης Πόντ. (Ἰφ. Τραπ. κ.ά.): Ἀσ' σὴ βαρᾶ-
σίαν αὐτὴ κάθεταί ἀπὸς 'ς σ' ὀσπίτ' Τραπ. Ἀσ' σὴ βαρᾶσία 'τ'
πάντα κοιμᾶται Ἰφ. 3) Μετων. ἄνθρωπος ὀκνηρὸς
Πόντ. (Τραπ.): Ντὸ βαρᾶσία ἄνθρωπος εἶσαι! 3) Ἐγκυ-
μοσύνη Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.): Ἡ γυναῖκα εἶδ'
ἐφτά μηνῶν βαρᾶσίαν Τραπ.

Πβ. *βαρξάσιμον, *βάρξασμα.

***βαρξάσιμον** τό, βαρᾶσιμον Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρξάζω.

1) Ἐνόχλησις. 2) Ἀπέχθεια. 3) Ὁκνηρία. 4)
Ἐγκυμοσύνη.

Πβ. *βαρξασία, *βάρξασμα.

***βάρξασμα** τό, βάρξασμαν Πόντ. βάρᾶσμαν Πόντ.
(Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρξάζω.

Ἐγκυμοσύνη. Πβ. *βαρξασία, *βαρξάσιμον.

βαρξάστενος ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρᾶστενος Βιθυν. βα-
ρᾶστινος Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ἐπιθ. ἀστενής.

Ὁ βαρέως ἀσθενής.

βαρξᾶτος ἐπίθ. Πάρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τῆς καταλ. -ᾶτος.

Ἀσθενής.

βαρξαχουγιάζω Πελοπ. (Δημητσάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ρ. χουγιάζω.

Ἐπιπλήττω: Ἄσμ.

Μὴν τὰ μαλὼνγς τὰ παιδιά, μὴν τὰ βαρξαχουγιάζης.

βαρξαχῶ ΚΧρηστομ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ' Αποστολίδ. 490.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρξὰ καὶ τοῦ ρ. ἀχῶ (Ι).

Βαρέως ἡχῶ: Ποίημ.

Ξυπνοῦν λιθάργια καὶ κυλοῦν 'ς τ' ἀξύπνητα σκοτάδια
καὶ βαρξαχοῦν σὰ βογγητὰ ἀπὸ μουγγὰ πηγάδια.

